

שיחת השבוע

חב"ד
כל הלב לכל אחד

יוצא לאור על-ידי
צעירי אגודת חב"ד - המרכז
עורך: מנחם ברוד
יו"ר: הרב יוסף יצחק אהרונוב

ספרים

חומש אור החיים

בעריכת אפרים משה קורנגוט
בהוצאת אור יחזקאל

המהדורה השלמה של חמישה חומשי תורה עם פירוש אור-החיים, ועם הביאור ישמח משה. פירוש אור-החיים מוגש באותיות מאירות עיניים ומנוקדות, והביאור מסייע בהבנת הדברים. טל' 052-7623528.

אוצר תורת הקרבנות

מאת הרב מנחם מקובר
בהוצאת דני ספרים

ספר אלבומי מהודר המציג את העולם המופלא של הקרבנות. סקירה מסודרת של כל סוגי הקרבנות, בלוויית ציורים מרהיבים. 192 עמ'. טל' 03-700-704120.

פסח שחל בשבת

מאת הרב צבי כהן
בהוצאת המחבר

אוצר ההלכות והמנהגים לתקופת הפסח שחל בשבת, מפורים שלפניו ועד חג השבועות. 288 עמ'. טל' 03-6192882.

תהלת ה' (ברוסית)

בהוצאת 'לחיים ו'קה"ת'

סידור תהלת ה' נוסח האר"י ז"ל, עם מנהגי התפילה, באותיות מאירות עיניים, בשפה הרוסית. 1400 עמ'. הפצה: 054-4524969.

זמני השבוע

ניוירוק	דטרויט	מיאמי	לוס אנג'לס
6:46	7:22	7:12	6:44
7:46	8:23	51	7:40

המולד: אור ליום שישי, 9 בערב, 33 דקות ו' חלקים
ראש-חודש ניסן: ביום השבת-קודש

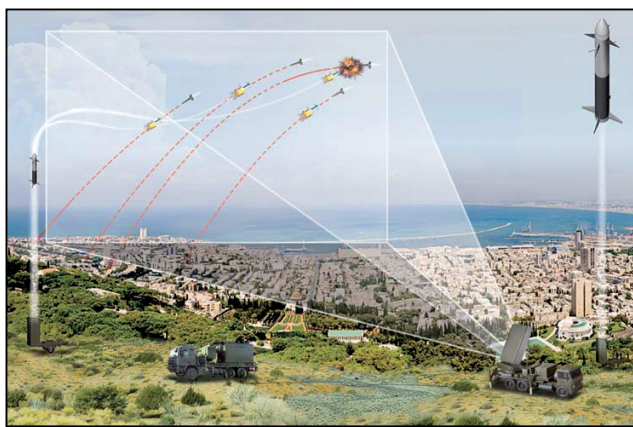
קמחא דפסחא
*3770

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 60840
טל' 972-72-2770100 • פקס 973-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

זה נראה ונשמע כמו ברווז

איך נראית בעיני העולם מדינה שיישוביה ועריה מותקפים אחת לכמה חודשים במאות טילים? האם אדם שפוי ירצה לחיות ולבקר בה?

עסוקים במגנה. מערכת ההגנה 'כיפת ברזל' (הדמיה: רפאל')

העימות הנוכחי בדרום מוצג כניצחון מובהק לצד שלנו. חיסלנו מנהיג טרור, פגענו בעשרות מחבלים, הפצצנו מחסני תחמושת והצלחנו לייט את רוב הטילים ששוגרו לעבר ערי ישראל. אומרים לנו שהאוייב מתוסכל מכישלוננו.

ההישגים אכן הישגים, אבל בתוך הלב פנימה אתה מרגיש כי אבוי לניצחון כזה. צה"ל פרסם נתונים מטרידים מאוד: במהלך שנת 2009, שבה התנהל מבצע 'עופרת יצוקה',

נורו לעבר ישראל 881 רקטות ופגזי מרגמה. לעומת זה, בארבעה ימים של העימות הנוכחי נמנו כ-200 נפילות של טילים בדרום הארץ. וכל זה כאשר החמאס אינו משתתף בלחימה!

נוצרה כאן מציאות שכביכול השלמנו איתה. ארגוני הטרור מחזיקים במלאים אדירים של טילים, ובכל רגע יכולים לשתק אזורים רחבים בארץ ולהכניס מיליוני בני-אדם למקלטים.

אין מנצחים במגנה

כמה נלעגות נשמעות כיום ההצהרות המפוצצות קודם החרבת גוש קטיף. אם יעזו לשגר טילים לעבר יישובים ישראליים אחרי הנסיגה מכל רצועת עזה - תגובתנו תהיה קשה ביותר, ככה הכריזו. מה נשאר מכל זה? איומים ריקים.

אפוק איננו כוח אלא חולשה. כאשר אויב מכריז עליך מלחמה, פוגע ביישובים אזרחיים, מתגרה בעזות-מצח בריבונותך - עליך לעצור זאת מיד. עליך להבהיר במעשים נחרצים שלא תסבול מצב כזה. אם אינך עושה כך, המשמעות אחת היא - אתה חלש או פחדן.

איך דיבר ראש-הממשלה על מה שנראה ונשמע כמו ברווז? תחשבו איך נראית בעיני העולם מדינה שיישוביה ועריה מותקפים אחת לכמה חודשים במאות טילים. אין זו מדינה נורמלית שבה אדם שפוי ירצה לחיות או אף לבקר בה. ואנחנו מסכימים לקבל מצב כזה, ואם אין חלילה

כמה קרבנות בנפש - אף רואים בזה ניצחון.

אנחנו עסוקים כל הזמן במגנה. בונים גדרות ומקימים חומות. מציבים סוללות של 'כיפת ברזל'. אבל תמיד תיחפר המנהרה שתעקוף את הגדרות. במוקדם או במאוחר תימצא הדרך לחדור מבעד ל'כיפת הברזל'. אי אפשר לנצח מלחמה על-ידי מגנה. אפשר לנצח רק על-ידי מכה קשה וכואבת באמת, הגורמת לאוייב שלא להעלות עוד על דעתו לפתוח באש.

לחתור להכרעה

איבדנו את הדבר החשוב ביותר במערכה צבאית - יכולת ההכרעה. כאשר אויב מכריז עליך מלחמה, עליך להכותו שוק על ירך ולהביאו לידי כניעה. לא תוכל לנצח במלחמה אם אינך מוכן להכות באוייב במלוא העוצמה. אם תסתפק בתגובות מדודות וזהירות, מתוך התחשבות מופרות בדעת הקהל העולמית, לא תהיה לאוייב סיבה להפסיק את המלחמה.

אמת בסיסית זו נעלמה מהשיח הציבורי. בכל העימותים עם ארגוני הטרור בשנים האחרונות בחרה הממשלה להגיב בתגובות זהירות, שלא גרמו לאוייב לחוש שהמלחמה אינה כדאית.

איננו אוהבים מלחמות. אנחנו עם שוחר שלום, עם הרוח והספר. אבל כדי שלא יהיו מלחמות, יש צורך להילחם במלוא הנחישות במבקשי נפשנו, וה' יהיה בעזרנו.

אחדות בחול ובשבת

בעולמו אלא הוא והקב"ה בלבד, ואיזה עסק יש לו עם הזולת.

בכוח ההתבטלות

מבהירה התורה שגם בשבת קודש עליו לחוש אחדות עם יהודי שני ולא להתנתק מהזולת. רק כשהוא מרגיש את עצמו חלק מכללי ישראל והוא מחובר עם יהודי שני, בכוחו להתעלות עלייה אמיתית ביום השבת.

שתי הדרגות האלה של האחדות (האחדות שבימי החול והאחדות שביום השבת) מושגות על-ידי דרגת 'משה' שבכל יהודי, נקודת ההתבטלות לקב"ה שבליבו. כשהוא מתבטל ממציאותו העצמית, אין ענייני העולם הגשמי תופסים מקום אצלו, וממילא אין החששות מפני תחרות וכדומה פוגמים באחדות של ימות החול. וכך גם בשבת, כשהוא מתבטל הוא מרגיש את מעלתן של נשמות אחרות, ש"מי יודע גדולתן ומעלתן", וכך הוא יכול לחוש אחדות אמיתית גם בשבת קודש.

(תורת מנחם כרך לט, עמ' 203)

יכול יהודי לחשוב שבכוחו להתאחד עם הזולת רק כשעומדים במדרגה של 'שבת', בעולם רוחני טהור וזך; ואילו כששרויים בששת ימי החול ועוסקים בעניינים ארציים, שבהם האחד עלול להתחרות ברעהו ולהסיג את גבולו – אין מקום לאחדות. מלמדת התורה שגם בששת ימי החול צריך להיות "ויקהל משה".

לא להתנתק בשבת

כשם שעל-ידי הפעילות הנכונה בששת ימי החול באים אחר-כך ליום השבת, כך על-ידי האחדות בששת ימי החול באים לאחדות עליונה יותר בשבת, שכן בשבת כל יהודי מתעלה למדרגה גבוהה עוד יותר, ועד שמשיגים את האחדות העליונה של המשכן, שפועלת את ה"ושכנתי בתוכם".

אך לא דיי בציווי על האחדות בששת ימי החול, אלא צריך להדגיש שהאחדות נחוצה גם בשבת. יהודי יכול לחשוב שהאחדות נחוצה רק בימות החול, שבהם הוא בא במגע עם יהודי שני ועושה איתו עסקים וכדומה; אבל בשבת, שבה הוא שרוי בעולם רוחני עליון של לימוד חסידות ואריכות התפילה – אין לו

אחרי שמושה רבנו ירד מהרסיני (בתום בקשת הסליחה על חטא העגל) הקהיל את בני ישראל, כדי לצוות אותם על נדבת המשכן. בכך נפתחת פרשת השבוע: "ויקהל משה את כל עדת בני ישראל". אולם קודם שציווה את העם על מלאכת המשכן, ציווה אותם על שמירת השבת.

בתוך כל יהודי קיימת בחינה של 'משה'. זו נקודת ההתבטלות לקב"ה הטמונה בליבו של כל יהודי (וזה עניינו של משה רבנו, כמו שאמר: "ונחנו מה"). על-ידי הנקודה הזאת נעשה 'ויקהל', אחדות, עם יהודי שני. כי כל עוד האדם שרוי בתנועה נפשית של ישות עצמית, אין הוא סובל את זולתו; אבל כשהוא מתבטל, הוא נותן מקום לזולתו, עד שבכוחו להתאחד איתו ולהיות מציאות אחת.

אחדות ותחרות

פרשתנו מלמדת ש"ויקהל משה" נחוץ לא רק לצורך הקמת המשכן, אלא גם לקיום הציווי על שמירת השבת. יתרה מזו: האחדות חיונית אף לקיום הציווי "ששת ימים תעשה מלאכה", שזו הפעילות בששת ימי החול.

אמרת השבוע

פרסום התרומה

בעיר לודז' היה צורך לשפץ את בית הכנסת, ואחד מעשירי הקהל תרם תרומה גדולה בעבור השיפוץ. ביקשו אנשי הקהילה לפרסם את תרומתו ולהודות לו, אך האיש סירב ואמר שרצונו לתת 'מתן בסתר'.

הגיב רב העיר, הרב יוסף פצנובסקי, ואמר כי צדקה ליחידים, העלולים להתבזות מכך, ראוי לתת בסתר, אולם כשתורמים לצורכי ציבור אין להצניע את התרומה אלא לפרסמה, כדי שהתורם ישמש דוגמה ומופת לאחרים. והוסיף שהדבר רמוז בציווי על מלאכת המשכן: "זה הדבר אשר ציווה ה' לאמור, קחו מאיתכם תרומה לה'". היינו, בענייני הציבור יש 'לאמור' ולפרסם את התרומה.

פתגם חסידי

"יש דברים שניתנים מלמעלה, אבל הרגשת קדושת השבת ניתנה לישראל. כפי שיהודי מתכוון לשבת וכפי שהוא מנצל אותה – כך הוא מרגיש את קדושתה" (אדמו"ר הזקן)

שבת קודש | מאת הרב אליעזר ברוד

מן המעיין

עונג מתוך קדושה

"וביום השביעי יהיה לכם קודש" (שמות לה,ב). אף ה"לכם" צריך שיהיה קדוש. צריך לאכול, לשתות ולהתענג בשבת מתוך קדושה וטהרה. (החיד"א)

מנהגי חכמים

רבי חנינא היה מתעטף ועומד בערב שבת בין השמשות ואומר: בואו ונצא לקראת שבת המלכה. רבי ינאי לבש בגדיו בערב שבת ואמר: בואי כלה, בואי כלה. (שבת ק"ט,א)

מלאכתך עשויה

"ששת ימים תעבוד ועשית כל מלאכתך" (שמות כ,ט). וכי אפשר לו לאדם לעשות כל מלאכתו בשישה ימים? אלא שבות בשבת כאילו כל מלאכתך עשויה.

(מכילתא)

השלמת העלאת הברורים

במשך ימי החול עבודת האדם היא בירור וזיכוך הדברים הגשמיים, על-ידי ל"ט המלאכות שהוא עוסק בהן בפועל. בשבת נשלמת העלאת הברורים שנעשו במשך ימי החול.

(אור התורה)

שתי דרגות בשבת

"ושמרו בני ישראל את השבת, לעשות את

השבת" (שמות לא,טז). יש שתי בחינות בשבת: הראשונה – "ושמרו בני ישראל את השבת". כלומר, קדושת השבת קיימת מצד עצמה, וצריכים רק לשמור עליה. השנייה – "לעשות את השבת", שישאל על-ידי עבודתם 'עושים' את השבת, בהביאם תוספת קדושה ביום השבת, יותר מהקדושה שיש בשבת מצד עצמה.

(ספר המאמרים ת"ש)

בלי התעסקות יתרה

"תעשה מלאכה" ולא "תעשה מלאכה". המלאכה בששת ימי החול צריכה להיות בלי התעסקות יתרה, כאילו היא נעשית מאליה, ואז "וביום השביעי יהיה לכם קודש" – השבת תהיה קדושה לענייני הרוח בלבד.

(לקוטי שיחות)

ברכה לכל השבוע

על השבת נאמר בזהר "מינה מתברכין כולא יומיא" – מהשבת מתברכים כל ימות השבוע. כששומרים את השבת כראוי, מביא הדבר ברכה בכל ימי השבוע.

(לקוטי דיבורים)

ההוצאות יחזרו

"יציאות השבת שתיים שהן ארבע" (שבת פרק א). ההוצאות שיהודי מוציא לכבוד שבת יחזרו לו בתוספת ריבית, כפליים, "שתיים שהן ארבע".

(מאוצרנו הישן)

נרות הזיכרון

כבר בילדותו ניכרו בו כישרונות ברוכים. הוא קלט היטב כל מה שקרא ולמד, והפליא את מוריו בשנינותו ובחריפותו. כמידת כישרונותיו כך חשקו בלימוד התורה. התמדתו ושקידתו היו שם־בר.

הוריו, יהודים יראים ושלמים, רוו ממנו אושר ונחת. האב עסק במסחר במשקאות, ולקוחות רבים, גם לא־יהודים, מכל הסביבה, היו באים אליו לקנות סחורה. בבית הייתה תנועה ערה של סוחרים נכנסים ויוצאים, אולם הנער, משה שמו, היה שקוע אך ורק בלימוד התורה, ושום דבר לא הסיח את דעתו.

הנער המוכשר והשקדן תפס את עיניהם של פורקי־עול, ששמו להם מטרה לצוד נפשות תמימות ולהורידן מדרך התורה. הללו חיפשו דרך להתיידד איתו, ובמהרה מצאו אותה.

בבקרם, כאשר היה משה יוצא מביתו, החלו לדבר איתו בדברי תורה. צידי הנפשות האלה היו נראים יהודים יראים ושלמים, ואף למדו בעבר בישיבות, והציגו לנער קושיות חזקות. הנער ניסה להשיב להם ולהוכיח את חריפותו ובקיאותו. כך נקשר קשר ביניהם.

אט־אט החלו לדבר איתו גם בענייני עולם ובדברי חולין. משה נהנה מחברתם ושתה בצמא את הסיפורים שסיפרו לו על העולם הגדול, המלא חכמות מופלאות.

יום אחד הזמינו אותו להתארח במעונם. הם הגישו לפניו מאכלים טעימים, והנער לא ידע כי אלה מאכלי טרפה. משה הוסיף לבוא אליהם וליהנות ממאכליהם, והמאכלים הלא־כשרים עשו גם הם את שלהם, וגרמו אצלו ירידה גדולה ביראת־שמים.

עם הזמן הידרדר משה עד כדי פריקת־עול מוחלטת. הוריו, שלא הבינו מה קרה לו, התהלכו שבורים ורצוצים. הם ניסו לדבר על ליבו, להזכיר לו את הימים היפים שבהם ישב והגה בתורה, אך לשווא.

כעבור זמן החליט משה לצאת אל העולם הגדול. הוא החל לחפש את מזלו בערי פולין. הציגו לו לעסוק במסחר בפרוות. משה החל לסחור בפרוות ובתוך זמן קצר ראה הצלחה.

העסק גדל ומשה צירף אליו שותף. הכנסותיהם גדלו והלכו, והשניים התעשרו עושר רב. בשלב הזה ניסו לטפס אל צמרת שוק הפרוות. הם

ניהלו קרב קשה מול מתחריהם, שייבאו פרוות איכותיות ביותר.

השניים החליטו לשכור מרגלים, שיבררו את מקור הפרוות של מתחריהם. במהרה נתקבלה התשובה: הפרוות הטובות מיובאות מספרד.

משה החליט לצאת לספרד, כדי לאתר את מקור הפרוות. זה היה חורף קר וסוער. הדרכים היו קשות,

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

מהרה ייגלה

כשתבוא הגאולה ויבנה בית־המקדש נזדקק להיטהר עלידי אפר הפרה האדומה. בזמן הגאולה תיעשה הפרה האדומה העשירית, כפי שהרמב"ם מפרט את ההיסטוריה של קיום מצווה זו (הלכות פרה אדומה סוף פרק ג): "תשע פרות אדומות נעשו משנצטוו במצווה זו עד שחרב הבית בשנייה. ראשונה עשה משה רבנו, שנייה עשה עזרא, ושבע מעזרא עד חורבן הבית. והעשירית יעשה המלך המשיח, מהרה ייגלה, אמן כן יהי רצון".

המילים האחרונות של הרמב"ם מעוררות שאלה: הלוא ספר הרמב"ם הוא ספר הלכתי ולא ספר תפילות ומשאלות. כל מילה שלו גם שקולה ומדודה, והלכות רבות נלמדות מדיוק לשונו. איזה מקום יש אפוא בספרו ההלכתי לתוספת "מהרה ייגלה, אמן כן יהי רצון"? (בכך שונה תוספת זו כאן, בידי החזקה, ממה שהרמב"ם מוסיף בפרוש המשניות [סנהדרין פרק חלק דיבור המתחיל "וכת שנייה"]).

לצפות ולקוות

אפשר היה לומר, שהרמב"ם רוצה ללמדנו שיהודי צריך להתפלל על ביאת המשיח. אולם הסבר זה אינו מספק, שכן הלכה זו, בדבר הצורך בתפילה על ביאת המשיח, הייתה צריכה לכאורה להיכתב בפרקים שבהם נידונות הלכות המשיח, ולא כאן, כאשר המשיח מוזכר רק בדרך אגב.

אלא שההסבר הוא (לקוטי שיחות כרך כח, עמ' 131) שהרמב"ם אכן רוצה ללמדנו בכך הלכה חשובה על עומק הציפייה והתפילה לביאת המשיח. גם כאשר עניין הגאולה עולה בדרך אגב, הוא צריך לעורר אצל יהודי רגשות עמוקים כל־יך של כמיהה ותשוקה, עד שמיד יישא תפילה: "מהרה ייגלה".

בעניין האמונה במשיח הרמב"ם פוסק (הלכות מלכים פרק יא הלכה א): "כל מי שאינו מאמין בו או מי שאינו מחכה לביאתו... הוא כופר... בתורה ובמשה רבנו". הרי שלא דיי להאמין שהמשיח יגיע, אלא חובה גם לקוות ולצפות לבואו. מי שמאמין בבוא המשיח, אך אינו מצפה לו – אמונתו לוקה בחסר.

מכיוון שהאמונה בביאת המשיח היא חובה תמידית, גם החובה לצפות לבואו היא חובה תמידית. בכל עת צריך יהודי לחיות בתחושה של תקווה וציפייה, שהנהיגה המשיח בא. כך אנו גם מתפללים שלוש פעמים ביום: "לישועתך קיוונו כל היום" – אנו מקווים לגאולה בכל רגע של היום.

פורץ בתפילה

תחושה עזה כזאת של ציפייה נובעת מהכרה אמיתית במשמעותה של הגאולה. יהודי יודע, שלא ייתכן להגיע לשלמות בקיום התורה והמצוות בלי המשיח. עבודתנו בלימוד התורה ובקיום המצוות חלקית בלבד כל עוד לא באה הגאולה. לכן היהודי חש תחושה מתמדת של חסר, והוא שרוי כל העת בתשוקה עזה לגאולה.

זו אפוא ההלכה שהרמב"ם מלמדנו – כאשר יהודי מחכה לבוא המשיח בדרך הראויה, הרי כשהוא מזכיר עניין כלשהו השייך לגאולה – אף אם אָזכור הגאולה בא בדרך אגב – מיד מתעוררים בו רגשות עזים של צימאון ותשוקה, עד שהוא פורץ בובמקום בתפילה: "מהרה ייגלה, אמן כן יהי רצון".

לכן הכניס הרמב"ם עניין זה בהלכות הפרה האדומה דווקא ולא בהלכות המדברות על המשיח ועל הגאולה. אילו היה כותב זאת שם, היינו מבינים שכאשר עוסקים בסוגיית הגאולה יש צורך להתפלל עליה. אך בהבאת התפילה לגאולה דווקא כשהיא מוזכרת בדרך אגב הרמב"ם מלמדנו שהתפילה לגאולה צריכה לפרוץ מליבו של היהודי גם כשהוא עוסק בעניינים אחרים, אלא שהוא נזכר בגאולה – ומיד הוא מבטא את תשוקתו וכמיהתו לביאת המשיח במהרה בימינו.

וסופות שלגים הקשו מאוד את הנסיעה, אולם משה היה נחוש להגיע אל מקור הפרוות היקרות.

הוא חקר למוצא הפרוות, עד שנודע לו כי למעשה הפרוות אינן מספרד, אלא הן באות ממפעל בעיר טולוז שבצרפת. אולם הבהירו לו כי רק קבוצת סוחרים מצומצמת רשאית לקנות את הסחורה ישירות מהמפעל.

משה פנה מיד אל עגלון וביקש ממנו להסיעו לטולוז במהירות האפשרית. בתחילה סירב האיש לצאת לדרך במזג־האוויר הסוער, אולם משה תחב לידו סכום נכבד, והבטיח לו כי כאשר יביא אותו בשלום לטולוז יקבל תוספת נכבדה לשכר הנסיעה. התפתה העגלון והעגלה יצאה לדרך.

סופת השלגים השתוללה בעוז, והעגלה התקדמה בקושי רב. בשלב מסוים נואש העגלון, וגם חשש לגורל סוסיו. הוא הסביר למשה כי אי־אפשר להמשיך בנסיעה בתנאים האלה, והציע לפנות אל הכפר הסמוך, ששם שוכן ביתו, ולהמתין עד שמזג־האוויר ישתפר.

באי־רצון הסכים משה להצעת העגלון. הבית היה עלוב למדי, והעונני נראה בכל פינה. אפילו ארוחה נאותה לא יכלו בעלי הבית להגיש לו. משה הוציא סכום נאה מכיסו וביקש מהעגלון לצאת ולקנות מצרכי מזון כדי שבעלת הבית תוכל לבשל ארוחה להשיביע את רעבונו.

לא בקלות הצליח העגלון למצוא את המצרכים הדרושים. התנויות היו סגורות, בשל הסערה. שעה ארוכה כיתת את רגליו עד שמצא חנות פתוחה, ובה קנה את כל הדרוש.

בינתיים ירד היום. משה, שהמתין בבית העגלון, ראה פתאום את אשתו פורשת מפה לבנה על השולחן, ותוחבת שני נרות בפמוטות מוכספים. היא הדליקה את הנרות ובירכה ברגש: "ברוך אתה... להדליק נר של שבת־קודש".

משה הביט בה כמהופנט. "מדוע את מדליקה את הנרות הללו?", שאל. האישה השיבה בפשטות: "האינך יודע כי שבת היום? מקפידה אני תמיד להדליק נרות שבת".

משה נדהם. "האוננם יהודים אתם?!", שאל.

"בוודאי. חיים אנו בין הגויים ואיננו מקיימים את כל המצוות", הסבירה האישה, "אבל על הדלקת נרות שבת איני מוותרת לעולם!".

האישה לא הבינה מדוע חיוורון כיסה פתאום את פניו של משה. במוחו התרוצצו הזיכרונות מבית הוריו. הוא נזכר באימו המדליקה נרות בפמוטות הכסף, ומבקשת לזכות לראות מילדיה נחת יהודית אמיתית...

דמעות חמות זלגו על לחיו. כאשר חזר העגלון הודיע לו משה בהחלטיות כי ויתר על נסיעתו לטולוז, וכי הוא מבקש לחזור לפולין. לא עברו הימים והוא בא אל רבי משה לייב מחלם־קיעלץ, נעשה בעל־תשובה גמור וחזר לדרך התורה והמצוות.

"החייל ששיחרר אותך, אני הוא"

המחנה שוחרר בחודש אייר תש"ה, בידי חיילים אמריקנים מהדיוויזיה המשוריינת האמריקנית ה-11. מושקין היה הראשון שפגש את הרב קורנבלי, אז צעיר בן 22.

הנקמה האמיתית

"אמנם הפגישה נערכת במוזאון שואה, שבו יש מסמכים ותמונות ארכיון, אבל אני כאן, אוד מוצל מאש, עדות חיה לתופת", אמר הרב קורנבלי בטקס הצנוע. "לא בכדי הפגישה נערכת סמוך לפורים. אז ביקש המן להשמיד, להרוג ולאבד את כל היהודים. גם הנאצים הארורים ביקשו להשמיד את כל היהודים - אך מזימתם כשלה".

הוא סקר במבטו את היושבים, בני משפחתו: בנים, נכדים וננינים (יותר ממאה מניינים), והוסיף: "עם ישראל הפכיל ושילש את עצמו, ואני עומד כאן עם חמישה דורות כדי לומר לעולם - עם ישראל חי! אחרי השואה שאלו אותי אם ננקום בנאצים. חייכתי בעצב. בקושי היה לנו כוחות. איך היינו יכולים לנקום? היום, כשאני רואה את בני משפחתי, אני אומר: זו הנקמה הגדולה ביותר בנאצים".

הבקשה של אבא

במעמד המרגש תיאר קצת הרב קורנבלי את ימי השואה. "ביום השחרור הייתי שלד מהלך. היינו

בצעדים מהוססים פסע הקשיש האמריקני לעבר הרב החרדי שעמד מולו. ההתרגשות הייתה בשיאה. עשרות מבני משפחתו של הרב הזקן המתינו בקוצר-רוח לפגישה ההיסטורית בין אביהם וסבם, ששרד מן התופת האיומה לפני יותר משישים שנה, ובין החייל שבישר לו על תום המלחמה.

ברגעים הראשונים התקשו השניים להוציא הגה מפייהם ורק התחבקו ארוכות. "לא חשבתי שתישאר בחיים בכלל", פתח ואמר אלן מושקין, החייל האמריקני, יהודי בן 87. "אני זוכר היטב באיזה מצב הייתם אתה וחבריך. זה רק ניסים, ניסים", הוסיף בקול רועד. עיניו של הניצול, הרב פנחס-ישעיה קורנבלי (90), דמעו מהתרגשות.

חיפוש החייל

המפגש המיוחד התרחש לפני כשבוע, במוזאון שואה סמוך למונסי שבארה"ב, לאחר שנים של חיפושים מצד הרב קורנבלי, המתגורר בברוקלין. "לפני כמה שנים ראיתי מודעה בעיתון על מפגש של חיילים אמריקנים ששירתו בימי השואה", הוא מספר לשיחת השבוע. "מאוד רציתי לבוא לשם ולחפש את החייל ששיחרר את מחנה מאוטהאוזן שבו הייתי. מכיוון שהמפגש נערך בשבת, לא הצלחתי לעשות זאת".

בעת אחרונה הצליחו בני המשפחה להתחקות אחר עקבותיו של החייל, המתגורר בניו-יורק.

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

כוהן במרכז רפואי

שאלה: האם מותר לכוהן לבקר חולה במרכז רפואי, שבדרך כלל יש בו נפטרים?

תשובה: אסור לכוהן לשהות בבית שיש בו מת, ולכן כניסת כוהן למרכז רפואי בעייתית. ראוי לבצע את בידוד הטומאה על-פי ההצעות הטכניות שפורסמו ואושרו, אבל למעשה, ברוב המרכזים אין סידורים כאלה.

במקום שרוב המאושפזים בו גויים, ויש צורך גדול בכניסת הכוהן (או צער גדול אם לא ייכנס), יש מתירים לו לבקר, בתנאי שיברר ככל האפשר אם יש שם באותה שעה מת יהודי.

במקום שרוב המאושפזים בו יהודים (כברוב המרכזים הרפואיים בארץ), אסור לכוהן לבקר. האיסור בוודאות גבוהה באגף היולדות, בשל הימצאות עוֹבְרִים מתים. אם יש נחיצות לביקור, כגון להאכיל פג בזמן שביטת אחיות, ישהה רק

כל עוד שהייתו הכרחית. אולם אם ביקורו עשוי להקל את מצבו של חולה מסוכן, והחולה מעוניין בביקורו, או שברור שעלידי ביקורו יועיל לחולה, אין חשש, כי פיקוח נפש, ואפילו ספק, דוחה טומאת כוהנים. במקרי ספק, יש לשאול שאלת-חכם. עדיף להתאשפז בחדר שרוב הזמן סוגרים את דלתותיו. רוב הפוסקים סבורים שאסור לכוהן ללמוד רפואה, בגלל ההכרח לגעת בגופות במהלך הלימודים. האיסור הוא אף בחו"ל - מחשש נגיעה במת גוי, האסורה לרוב הדעות. מותר לכוהן לשמש אח במרכז רפואי, אם יש הכרח בדבר לצורך פרנסתו או לטיפול בחולים, אלא שעליו להתנות מראש, שאם ימות אדם בחדרו יוכל לצאת החוצה. אם מת אדם בחדר אחר, מותר לו להוסיף לטפל בחולים, ובפרט אם יסגור את הדלת. ויש דורשים שיתנה שבכל מקרה של מת, או אפילו במצב גסיסה, יוכל לצאת מן הבניין עד שיפנו את הנפטר.

מקורות: שו"ע יו"ד סי' שעב, ונו"כ. שו"ת מעשה חושב ח"ד סי' כדכ (ההצעות: סימנים לילה), הוצאת מכון מדעי-טכנולוגי להלכה, ירושלים. אנציקלופדיה הלכתית-רפואית ערך כהן, כרך ד, עמ' 81 ואילך, וש"נ.

למעלה: החיבוק. למטה: מושקין והרב קורנבלי (צילום: המבשר)

בני-אדם בלי תחושות". סיפורו התפרסם בהרחבה בספרו 'אבא ציווה לברוח', שפרסם לפני כמה שנים. "בתחילת המלחמה היינו בגטו ברומניה ואבא קרא לנו ואמר: 'ילדים, גטו זה מוות, לכו לאן שאתם יכולים'. מכאן שמו של הספר".

מושקין סיפר על מראות הזוועה ביום שחרור הגטו. "אני נרגש לראות את מר קורנבלי, שהיה אז בין חיים למוות ממש, ואני נרגש עוד יותר לראות את צאצאיו הרבים", אמר בעיניים נוצצות.

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411
Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444
www.ohelchabad.org

חדש: סודות הגאולה

כל מה שצריך לדעת על הגאולה וביאת המשיח

דמותו של המשיח • תהליכי הגאולה • מה יהיה בימות המשיח • תחיית המתים • ועוד

ספר מרתק, מאיר עיניים, כתוב בסגנון קולח ובהיר, ניקוד מלא

להזמנות: טל' 1-718-6041020

